

NEW YORK TIMESI BESTSELLERITE AUTOR

MARIA V. SNYDER

*mürgi-
õpetus*

1. peatükk

Surnukirstuna lämmatava pimeduse rüpes ei kaitsnud mind mälestuste eest miski. Eredad mälopildid ründasid mind igal hetkel, kui mõtted rändama läksid.

Pimeduses meenus mulle, kuidas tulikuumad leegid olid mu nägu noolinud. Mu käed olid valusasti selga sooniva posti külge seotud, kuid mul õnnestus kallaletungi vältida. Tuli taandus vahetult enne nahale villide põletamist, kuid minu kulmud ja ripsmed olid ammu ära kõrbenud.

“Kustuta leegid!” käskis karm meeshääl. Puhusin leekidele läbi pragunenud huulte hingeõhku. Minu suu oli tulest ja hirmust kuiv ning hammastest kiirgas kuumust, justkui oleks neid ahjus küpsetatud.

“Idioot!” vandus mees. “Mitte suuga. Kasuta vaimujõudu. Kustuta leegid mõttejõuga.”

Sulgesin silmad ja üritasin põrgutule haihtumisele keskenduda. Olin valmis kõigeks, ka uskumatuteks tegudeks, peaasi, et mind rahule jäetaks.

“Pinguta rohkem.” Taas kõrbes minu nägu kuumuses ja ere valgus pimestas mind isegi läbi suletud laugude.

“Süüta tema juuksed põlema,” õpetas teine mees, hääle järgi noorem ja innukam kui eelmine. “See peaks teda inustama. Või süütan ise, isa?”

Võpatasin kabuhirmust, sest hääl oli mulle tuttav. Rabelsin, et käed köidikuist vabastada. Minu mõtted taandusid arutuks suminaks ja kurgust kostis järjest valjenevat

undamist, mis täitis terve ruumi ja viimaks kustutas leegid.

Luku vali metalne kolksatus äratas mind luupainajalistest mälestustest. Helekollane valguskiir lõhestas pimeduse ja libises raske kongiukse avanedes üle kiviseina. Minu silmi pimestas ere laternakuma. Pigistasin silmad kinni ja pugessin nurka.

“Liiguta ennast, rott, või muidu toome piitsa!” Kaks vangivalvurit kinnitasid minu metallkaeluse külge keti ja vinnasid mind jalule. Komberdasin nende poole, kurk valust tulitamas. Seisin värisevatel jalgadel ja lasin valvuritel oma käed sujuvalt selja taha aheldada ning jalad raudu panna.

Vaatasin võbelevast valgusallikast mööda, kui mind vangla peakoridori lohistati. Mulle paiskus näkku pahvakas läppunud õhku. Paterdasin paljajalu läbi tundmatu päritoluga kõntsaloikude.

Valvurid ei teinud teiste vangide hüüetest ja oietest välja ega komistanud kordagi. Minu süda võpatas iga nende sõna peale.

“Ha-ha-haa... keegi kõlgub varsti võllas.”

“Plaks! Raksaki! Ja sinu viimane söögikord voolab mööda jalgu alla!”

“Ja jälle on üks rott vähem, keda toita.”

“Võtke mind! Võtke mind! Tahan ka surra!”

Jäime seisma. Märkasin läbi pilukil silmade treppi. Üritasin jalga esimesele astmele tõsta, ent komistasin ahelatele ja kukkusin. Valvurid tõmbasid mu püsti. Kivitrepi teravad ääred kriipisid mu nahka ja hõõrusid paljad käed ning jalad marraskile. Pärast seda, kui mind oli kahest paksust metalluksest sisse tõugatud, lükati mind põrandale. Päike tükkis silma. Pigistasin silmad kinni ja lasin pisaratel mööda põski voolata. Ma polnud juba mitu aastaaga päevavalgust näinud.

Ongi kõik, mõtlesin hirmunult. Õnneks rahustas mind teadmine, et hukkamisega lõpeb minu nürune eksistents vangikongis.

Mind upitati taas jalule ja ma järgnesin pimesi valvuritele. Keha sügeles satikahammustustest ja räpastel õlgedel magamisest. Haisesin nagu rott. Et vett jagati üksnes jaopärast, siis ei raisanud ma seda pesemisele.

Kui mu silmad olid valgusega kohanenud, asusin ringi vahtima. Seinad olid paljad, kusagil ei paistnud legendaarseid kuldseid küünlajalgu ega mustrilisi seinavaipu, mis olevat kunagi lossi peakoridore kaunistanud. Külma kivipõrand oli keskelt siledaks kulunud. Arvatavasti liikusime mööda salakäike, mida kasutasid üksnes teenijad ja valvurid. Kui möödusime kahest avatud aknast, ahmisin apla pilguga loodust.

Särav smaragdroheline muru pani mu silmad valutama. Puud kandsid leherüüd. Lilled ääristasid jalgradu ja kasvasid tünnides. Värske tuuleil lõhnas nagu kallis parfüüm, mida ma sügavalt sisse hingasin. Pärast väljaheidete ja mustuse vänget lehka mõjus värske õhk joovastavalt nagu hea vein. Meeldiv soojus paitas mu ihu ja mõjus pärast alaliselt niisket ning kõledat vangikongi rahustavalt.

Oletasin, et on algamas palav aastaaeg. Järelikult olin konutanud kongis viis aastaaega, kõigest ühe võrra vähem kui terve aasta. Hukkamisele määratud inimese jaoks on see üüratult pikk aeg.

Kui olin ahelais marssimisest väsinud, juhutati mind avarasse kontorisse, mille seinu katsid kaardid Ixia territooriumist ja seda ümbritsevatest valdustest. Põrandal vedelevad raamatuhunnikud muutsid otse kõndimise võimatuks. Kõikjal leidis erinevas põlemisjärgus küünlaid, mis olid liiga lähedale sattunud paberitele põlemisjälgi jätnud. Ruumi keskel oli suur puulaud dokumentidega, mida ümbritses pool tosinat tooli. Kontori tagaosas kirju-

tuslaua ääres istus üks mees. Tema selja taga oli kandiline avatud aken, kust sisse puhuv tuuleil sasis mehe õlgade ni ulatuvaid juukseid.

Võdistasin õlgu, nii et ahelad kolisesid. Olin kuulnud kongides sosistatavat, et hukkamisele määratud vangid viiakse enne ülespoomist ametniku juurde kuritegusid üles tunnistama.

Kirjutuslaua taga istuv mees kandis musti pükse ja musta särki, mille krae külge oli õmmeldud kaks punast rombi – see oli komandöri vormiriietus. Tema kahvatul näol oli mittemidagiütlev ilme. Mind takseerides läksid tema safiirsinised silmad üllatusest suureks.

Muutusin järsku kohmetuks ja lõin pilgu oma räbaldu nud punasele vanglarüüle ning paljastele jalgadele, mida katsid kollakad konnasilmad. Õhukese kanga rebenenud kohtadest paistis räämas ihu. Minu pikad mustad juuksed rippusid rasvaste pulkadena. Olin higist läbi ligunenud ja vaarusin ahelate raskuse all.

“Naine? Järgmine hukatav on naine?” küsis mees jäisel toonil. Kuuldes sõna “hukatav”, hakkasin üle kere värise ma. Äsjane rahu oli nagu peoga pühitud. Kui mu kõrval poleks olnud valvureid, siis oleksin nuuksudes põrandale vajunud. Ent valvurid piinasid kõiki, kes nõrkuse märke ilmutasid.

Mees sikutas oma musti lokke. “Oleksin pidanud sinu toimiku uuesti läbi vaatama.” Ta vehkis valvurite suunas kätega. “Võite minna.”

Kui nood olid minekut teinud, osutas mees kirjutuslaua ette toolile. Istusin ahelate kolinal selle äärele.

Mees avas toimiku ja uuris selle sisu. “Yelena, täna võib olla sinu õnnepäev,” lausus ta.

Neelasin terava märkuse alla. Vangikongis elades olin jõudnud arusaamisele, et kunagi ei maksa vastu haukuda. Selle asemel kummardasin pead ja vältisin silmsidet.

Mees oli tükk aega vait. "Hea käitumisega ja aupakklik. Tundub, et oled hea kandidaat."

Hoolimata ruumis valitsevast korralagedusest oli kirjutuslaud puhas. Lisaks minu toimikule ja kirjutusvahenditele oli seal vaid kaks väikest musta, hõbedaste triipudega kuju – äärmiselt elutruud pantrid.

"Kohtuprotsessi käigus mõisteti sind süüdi kindral Brazelli ainukese poja Reyadi tapmises." Mees vakatas ja hõõrus oimukohta. "Ah et sellepärast ongi Brazell sel nädalal siin ja ilmutab hukkamisgraafiku vastu elavat huvi." Ta kõneles pigem iseenda kui minuga.

Brazelli nime kuuldes muutus minu kõht hirmust õõnsaks. Rahustasin end teadmiselega, et peatselt olen talle igaveseks kättesaamatu.

Ixia territooriumi sõjavägi oli tulnud võimule kõigest üks põlvkond tagasi, kuid loonud karmi seaduse nimega Käitumiskoodeks. Rahuajal – veidral kombel kestis see suurema osa ajast – ei lubanud seadus kellelki inimelu võtta. Kui keegi sooritas mõrva, määrati talle karistuseks hukkamine. Isegi enesekaitse ega õnnetusjuhtum polnud arvestatavad ettekäänded. Kui keegi tunnistati süüdi, saadeti mõrtsukas komandöri vangikongi avalikku ülespoomist ootama.

"Kindlasti tahad kohtuotsuse vaidlustada, väites, et sind lavastati süüdlaseks või tegid seda enesekaitseks." Mees naalus toolileenile ja ootas väsinud kannatlikkusega minu vastust.

"Ei, härra," sosistasin ma, sest polnud harjunud häälepaelu kasutama. "Ma tapsin ta."

Mees mustas lõi selja sirgu ja heitis mulle karmi pilgu. Seejärel puhkes ta naerma. "Minu plaan võib õnnestuda pareminigi, kui lootsin. Yelena, ma pakun sulle pääsemisvõimalust. Sa kas lased end hukata või hakkad komandör Ambrose'i uueks toidumaitsjaks. Tema eelmine degusteeriija suri hiljuti ja ametikoht on vaja uuesti täita."

Jõllitasin teda ammuli sui ja mu süda lõi rinnus tantsu. Arvasin, et ta teeb nalja ja lõbustab ennast minu kulul. Tore lugu küll. Näha vangis lootust ja rõõmu tärkamas ning purustada need teda ikkagi võllasse saates.

Otsustasin kaasa mängida. "Ainult rumal keelduks tööpakkumisest," kähisesin juba valjemini.

"Nojah, aga see on eluaegne töö. Juba väljaõpe võib lõppeda surmaga. Sest kuidas sa peaksid suutma komandöri söögis mürke tuvastada, kui ei tea, mismoodi need mekivad?" Mees korrastas toimikut.

"Saad lossis magamistoa, kuid veedad suurema osa päevast komandöri seltsis. Vabu päevi pole. Sul ei tohi olla meest ega lapsi. Mõni vang on eelistanud hukkamist. Vähe-malt teab ta oma täpset surmaaega ega pea nuputama, kas järgmine suutäis jääb viimaseks." Mees surus hambad kokku ja naeratas metsikult.

Tal oli tõsi taga. Hakkasin üle kere värisema. Mul oli lootust ellu jääda! Komandöri teenida oli parem kui kongis passida ja veelgi parem kui lasta end üles puua. Minu peas kubisesid küsimused: Kuidas nad võivad mind usaldada, kui olen süüdi mõistetud mõrtsukas? Mis takistaks mind komandöri tapmast või plehku panemast?

"Kes praegu komandöri sööki degusteerib?" esitasin kõige süütuma küsimuse, kartes panna meest meelt muutma ja mind ikkagi võllasse saatma.

"Mina. Sellepärast kibelengi endale asendajat leidma. Pealegi näeb Käitumiskoodeks ette, et seda tööd tuleb pak-kuda järgmisele hukatavale."

Ma ei suutnud enam paigal istuda, vaid tõusin ja hakkasin ringi kõndima, nii et ahelad minuga kaasa lohisesid. Seintele riputatud kaartidel olid strateegiliste militaarpunktide koordinaadid. Raamatutes kajastati julgeolekut ja

luuretehnikaid. Küünalde seisukord ja hulk viitas sellele, et keegi oli poole ööni töötanud.

Piidlesin nõunikurõivastes meest. See oli arvatavasti komandöri isiklik turvaülem ja Ixia territooriumi üüratu luurevõrgu juhataja Valek.

“Mida ma timukale ütlen?” küsis Valek.

“Et ma pole loll.”